

Sama mynstur funnið í Orknoyum

Luturin, funnin er í útgreivstrinum á Toftanesi, er oddurin av einum klædnapróni, sum upprunaliga hevur verið dupult so langur og hevur havt eitt ringskapað høvd — ein so nevndur ringprónur.

Slagið er væl kent frá vikingaaldarbúsetingum í Írlandi, Skotlandi, Hetlandi, Orknoyum og enntá í Norðurameríku.

Hesir ringprónar eru helst av keltiskum uppruna. Tað vil siga, teir eru ætlandi gjørdir í Írlandi og/ella Skotlandi. Haðani eru teir, eitt nú við handli, spjaddir víðari til vikingabúsetingarnar í Norðuratlantshavinum.

Eina ferð fyrr er prónur, sama slag sum tann á Toftanesi, funn-

in í Føroyum. Hetta var í einari grøv í vikingaaldargravstaðnum í Tjørnuvík.

Prónaoddurin av Toftanesi hevur næstan puntutan tvöskurð. Á tveimum av teimum langu síðunum er mynstrið tvær linjur, sum fylgja hvør sinum kanti á próninum. Á hinum báðum síðunum er eitt trappulíkt mynstur.

Hóast ikki allur prónurin er funnin, ber til at samanbera við ein annan prón av sama slag. Sama prýði er til dømis á einum ringpróni, funnin í einari mansgrøv í Buckquoy í Orknoyum. Hendan grøvin er frá vikingaöldini, tíðarfest til 10. öld. Og tað samsvarar væl til tíðarfestingina á toftunum á Toftanesi.

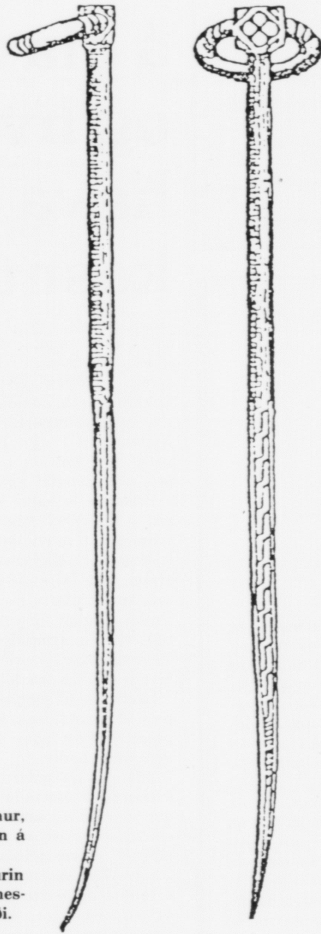

foto: kálmur

Lagt til rættis: hd

Hetta er bronsuprónur, 17,1 cm. langur, funnin á Buckquoy í Orknoyum.

Kanska hevur prónurin á Toftanesi verið sum hesin, áðrenn hann brotnaði.

Líður væl

Tað líður nú væl við útgrevstrinum hjá Fornminnisavni-
num á Toftanesi í
Leirvík.

Um ein mánað
ella so eru toftirnar
frá vikingatíðini
komnar fram í
dagsins ljós og tá
fer at bera til at
siggja, hvussu ein
»útstyking« var
fyri túsund árum
síðani.

Jákupsskel er væl umtókt í USA. Í juni seldi Coldwater Seafood Co. frysta jákupsskel fyri næstan 6 mill. kr. Samanborið við 1984 er vøksturin heili 655%, størri enn í nøkrum øðrum vørbólki. Myndin er tikin á skeljavirkinum á Oyri.

Senda feska skel til USA

Fiskasølan sendir nú feska jákupsskel til USA. Hon verður send isað við flogfari. Hesin flutningur er enn á royndarstigi, skrivur blaðið hjá Fiskasøluni, Okkara millum.

Fyrsta royndin miseydnadist, tí jákupsskelin kom at standa ov leingi uti í summarhitunum í New York. Isurin smeltaði og vóran oyðilegðist.

Jákupsskelin varð flutt við skipi til Hirtshals, haðani við bili til Ålborg og so við flogfari til Keypmannahavnar og víðari til New York.

Næstu ferð, tað var fyrst í august, varð øðrvísi borið at. Nú fóru 250 kg. av jákupsskel við flogfari úr Vágum og úr Keypmannahavn til New

York dagin eftir. Hetta eyndaðist stak væl. Ætlanin var at royna aftur í hesi vikuni.

Flutningurin er dygur, tí goldið verður fyri bruttovektina. Við isinum vígaðu 250 kg. 515 kg. Hetta krevur so aftur munandi hægri pris.

Fiskasølan umhugsar tí eisini ein annan møguleika. Hann er at umlasta jákupsskelina í Kastrup í sokallaðar coolcontainers, sum ikki brúka is, men mekaniska køling. Fyri at hetta skal loysa seg, skula eini 1.400 kg. sendast hvørja ferð, ella eini trý tons brutto, tað er við isi, úr Føroyum til Keypmannahavnar, skal alt sendast í einum.

hd

Størri útflutningur

Føroyski útflutningurin fyrra hálvárið 1985 var fyri 782 mill. kr. og er hetta 18,3% meira enn fyrra hálvárið 1984, tá vit útfluttu fyri 661 mill. kr.

Og juli var heldur ikki nakar ringur mánaður, vísa töluni hjá

Fiskasøluni, sum útflutti fyri 127,6 mill. kr. í juli.

Heildarútflutningstalið er ikki tókt enn fyri juli. Heildarútflutningurin fyri alt 1984 var 1 mia. 640,4 mill. kr.